

ODVJETNIK

mr. sc. Zrinko Zrilić

Zadar, Knezova Šubića Bribirskih 12

tel. 023/213-802, fax 023/224-373, mob. 098/272-420, zrinko.zrilic@gmail.com

Na br. P-120/2021

TRGOVAČKOM SUDU U ZADRU ZADAR

Tužitelj: Maria Kylianova

Tuženik: Stečajna masa iza Spalldi d.o.o. Zadar, po pun. odv. Zrinko Zrilić, Zadar

PRIJEDLOG ZA DOPUŠTENJE IZJAVLJIVANJA REVIZIJE

U otvorenom zakonskom roku tuženik revizijskom sudu predlaže da mu dopusti izjavljivanje revizije protiv presude i rješenja Visokog trgovačkog suda RH br. Pž-2688/2022 od 19.03.2024. god. i to zbog slijedećih pravnih pitanja:

Procesno-pravna pitanja:

1. *Ako je pravomoćno odlučeno o tužbenom zahtjevu koji se sastoji od deklaratornog i kondemnatornog dijela te nakon toga isti tužitelj protiv istog tuženika podnese drugu tužbu s različitim deklaratornim a identičnim kondemnatornim dijelom, treba li tužbu u njezinom kondemnatornom dijelu odbaciti temeljem čl. 333. st. 2. ZPP jer se u tom dijelu radi o već pravomoćno presuđenoj stvari?*

2. *Predstavlja li pitanje državljanstva stranca, koji u parničnom postupku kao parnična stranka tvrdi da je ispunio sve uvjete za stjecanje vlasništva nekretnine stranca u Republici Hrvatskoj, činjenicu koju je sud ovlašten utvrđivati po službenoj dužnosti primjenom čl. 7. st. 2. ZPP u vezi čl. 3. ZPP?*

Materijalno-pravno pitanje:

Da li otvaranjem stečajnog postupka nad trgovačkim društvom u trenutku kada se protiv tog društva vodi ovršni postupak na nekretnini radi naplate novčanog potraživanja, a

ODVJETNIK

mr. sc. Zrinko Zrilić

Zadar, Knezova Šubića Bribirskih 12

tel. 023/213-802, fax 023/224-373, mob. 098/272-420, zrinko.zrilic@gmail.com

koju je nekretninu to društvo prodalo trećoj osobi nakon zabilježbe te ovrhe a prije otvaranja stečajnog postupka, ta treća osoba dolazi u poziciju mogućnosti stjecanja prava vlasništva te nekretnine slijedom raspolaganja tog društva učinjenog tijekom ovršnog postupka ili prema društvu u stečajnom postupku svoju tražbinu može prijaviti i realizirati kao vjerovnik u stečajnom postupku?

Stanje spisa:

VTS RH je odlukom PŽ-2688/2022 od 19.03.2024. potvrdio presudu Trgovačkog suda u Zadru br. P-120/2021 od 05.05.2022. kojom je utvrđeno da je tužiteljica stekla pravo vlasništva etažiranog stana E-4 u zgradi na k. čest. 1411 k. o. Zadar, i to temeljem dosjelnosti. Sud je utvrdio da je tužiteljica u zakonitom, istinitom i poštenom posjedu tog stana od 23.10.2007. god. i da je vlasništvo stekla protekom 10-godišnjeg roka, odnosno 23.10.2017. godine. VTS je otklonio proceduralne i meritorne prigovore tuženika vezane za načelo *res iudicata*, tužiteljčino upitno državljanstvo, zabilježenu ovrhu i činjenicu otvaranja stečajnog postupka nad prodavateljem, slijedom čega se postavljaju prethodno navedena pravna pitanja koja će se u daljnjem dijelu ovog prijedloga obrazložiti.

1. Vezano za pitanje br. 1

Tužiteljica je presudom Općinskog suda u Zadru br. P-2216/2019, prije pokretanja ovog postupka, bila odbijena s također "kombiniranim" tužbenim zahtjevom kojim je, naspram istog tuženika, zatražila utvrđenje da je stekla valjanu pravnu osnovu za stjecanje vlasništva istog stana (deklaratorni dio) uz nalog tuženiku da trpi zk. uknjižbu (kondemnatorni dio). Tužbeni zahtjev iz ovog postupka sadrži isti kondemnatorni dio (nalaganje trpljenja zk. uknjižbe tuženiku) o kojem je dakle već pravomoćno odlučeno. VTS RH je (toč. 24. obrazloženja 2-stupanjske odluke) međutim, mada se evidentno radi o istim kondemnatornim dijelovima (čak su identično i citirani u tom dijelu obrazloženja), iskazao stav da su tužbeni zahtjevi u cijelosti različiti odnosno da "nedostaje objektivni identitet spora".

VSRH je sličnu proceduralnu situaciju imao pred sobom u predmetu br. Rev-2402/2016-2 od 06.11.2019. god. u kojem je tužiteljica u odnosu na istu nekretninu podnijela dvije tužbe i to obje s deklarativno-kondemnatornim tužbenim zahtjevima. Njihovi deklaratorni dijelovi, kao i ovdje, nesporno su bili drugačiji. Međutim, VSRH je, u odnosu na njihove kondemnatorne dijelove također utvrđivao da li su identični ili različiti te zaključio da nisu isti (u jednom je tužiteljica tražila da se tuženiku naloži izdavanje tabularne isprave, a drugom da je tuženik dužan trpjeti upis stečenog vlasništva). Da je VSRH u svrhu procjene identiteta spora bitnim smatrao samo nesporno različiti deklaratorni dio, tada se ne bi niti bavio njegovim kondemnatornim dijelom – iz čega jasno proizlazi stav da u kontekstu procjene primjene načela *res iudicata* svaki dio u kombiniranim tužbenim zahtjevima ima svoju zasebnu pravnu sudbinu, što je i potpuno logično.

Slijedom toga, razvidno je da je VTS RH svojim stavom da se u konkretnom slučaju radi o različitim tužbenim zahtjevima, ignorirajući pak njihove identične kondemnatorne dijelove,

ODVJETNIK

mr. sc. Zrinko Zrilić

Zadar, Knezova Šubića Bribirskih 12

tel. 023/213-802, fax 023/224-373, mob. 098/272-420, zrinko.zrilic@gmail.com

odstupio od te prakse revizijskog suda (čl. 385.a st. 1. al. 1. ZPP). Dosljednom primjenom zakona i ustaljene prakse VSRH tužbu je u odnosu na kondemnatorni dio tužbenog zahtjeva trebalo odbaciti, što znači da se radi o pitanju koje je važno kako za odluku o sporu tako i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

2. Vezano za pitanje br. 2

VTS RH u obrazloženju navodi da je tužiteljica rekla da je "državljanica članice Europske unije" i da tužena do žalbe nije "problematizirala" tu tvrdnju. Slijedom toga VTS RH svoje daljnje obrazloženje temelji na činjenici da je tužiteljica uistinu jest "državljanica članice Europske unije" pa da je, i bez odobrenja Ministarstva pravosuđa, njezin kupoprodajni ugovor "isplatom kupoprodajne cijene i ulaskom u posjed" konvalidirao temeljem čl. 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 146/08).

Odredba čl. 7. st. 2. ZPP sud ovlašćuje na *ex offio* utvrđivanje činjenica u slučaju sumnje da stranke "idu za tim da raspolažu zahtjevima kojima ne mogu raspolagati". Sud je trebao uvidjeti kako je vrlo čudno to što tužiteljica bitnu i vrlo jednostavnu činjenicu (pitanje njezinog državljanstva) tijekom postupka uopće nije dokumentirala. Neovisno o tome da li je tuženik to baš izriječno "problematizirao", radi se o bitnoj činjenici u primjeni materijalnog prava koja ne može nikako biti prešućena, niti ovisiti o dispoziciji (ili šutnji) stranke, već mora biti egzaktno utvrđena. VSRH je takav pravni stav iskazao u rješenju br. Gzz-11/1994 od 24.09.1993. god. u predmetu u kojem je pitanje državljanstva također pojavilo u kontekstu procjene da li se radi o zahtjevu kojim stranke ne mogu raspolagati.

Prema tome, VTS RH je i po ovom pitanju odstupio od prakse revizijskog suda (čl. 385.a st. 1. al. 1. ZPP) time što predmet nije vratio prvostupanjskom sudu radi utvrđenja činjenice tužiteljičinog državljanstva. Dakle, riječ je o pitanju koje je važno kako za odluku o sporu tako i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

3. Vezano za pitanje br. 3

Tužiteljica je ugovor o kupoprodaji sklopila 15.10.2007. god. – dakle u trenutku kada je na nekretnini već postojala zabilježba ovrhe ovrhovoditelja Mušić d.o.o. koji je prema tuženiku imao novčano potraživanje. Ta je ovrha zabilježena u zk. dana 18.06.2007. god. i njezina zakonom propisana posljedica je bila zabrana upisa promjene prava vlasništva (čl. 84. st. 3. Ovršnog zakona). Potom je nad tuženikom otvoren stečaj i zabilježen u zemljišnoj knjizi 19.03.2019. god. a navedena zabilježba ovrhe je izbrisana 21.11.2019. god.

Dakle, od 18.06.2007. na dalje u zemljišnoj knjizi postoji neprekinuti kontinuitet zabilježbi i to prvo ovrhe, s posljedicom zabrane upisa promjene vlasništva (čl. 84. st. 3. Ovršnog zakona), a potom stečaja, s posljedicom isključenja stjecanja prava na stečajnoj masi (čl. 171. Stečajnog zakona).

ODVJETNIK

mr. sc. Zrinko Zrilić

Zadar, Knezova Šubića Bribirskih 12

tel. 023/213-802, fax 023/224-373, mob. 098/272-420, zrinko.zrilic@gmail.com

Da nad tuženikom nije bio otvoren stečajni postupak, ovršni bi se nastavio te bi rezultirao prodajom stana na dražbi i namirenjem vjerovnika iz prodajne cijene. To se nije dogodilo samo zbog toga što je nad tuženikom otvoren stečajni postupak. Potpuno je apsurdan pravni stav da bi onda u takvoj situaciji, u kojoj je ovršni postupak obustavljen ne zato što je dužnik platio svoju obvezu već zato što je nad njim otvoren stečajni postupak, tužiteljici omogućiti upis prava vlasništva mimo stečajnog postupka i to neovisno o tome radi li se o odluci koja se temelji na pravnom poslu ili na dosjeloosti.

Svrha stečajnog postupka se ne sastoji u takvom umanjenju imovine stečajnog dužnika odnosno konvalidaciji njegovih raspolaganja koja je poduzeo tijekom ovršnog postupka, kako to jasno proizlazi iz čl. 171. Stečajnog zakona. Treća osoba (konkretno tužiteljica) koja je, sudjelovala u takvom raspolaganju svjesna zabilježbe ovrhe, može jedino biti stečajni vjerovnik, svoje potraživanje prijaviti stečajnom upravitelju i ostvarivati ga kao i drugi stečajni vjerovnici u stečajnom postupku. Sve drugo, pa i uračunavanje perioda posjeda tijekom ovrhe u "poštenu" period dosjeloosti kako to proizlazi iz obrazloženja pobijane presude, znači izigravanje stečajnih vjerovnika odnosno potpuno neprihvatljivo i nezakonito honoriranje raspolaganja stečajnog dužnika tijekom ovršnog postupka koji je neposredno prethodio stečaju. Dapače, takvim uračunavanjem tijeka ovršnog postupka u tijek "poštenog" perioda dosjeloosti takve treće osobe (konkretno tužiteljice) ostali stečajni vjerovnici ostaju dodatno izigrani njezinim profitiranjem zbog sporosti suda u provođenju ovrhe.

Vrhovni sud RH u presudi br. Revt-139/2015 od 10.09.2019. god. iskazao stav da tužitelj koji tvrdi da neka nekretnina ne spada u stečajnu masu u svom zahtjevu može uspjeti isključivo dokazivanjem da je vlasništvo u zk. upisao prije otvaranja stečaja. U suprotnom ima tražbinu koju može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik podnošenjem prijave stečajnom upravitelju ističući je u vrijednosti na koju se može procijeniti u vrijeme otvaranja stečajnog postupka.

Taj pravni stav je primjenjiv i na ovaj predmet, neovisno o tome što se tužiteljica, nakon što je izgubila parnicu za derivativno stjecanje, sjetila da bi mogla pokušati s parnicom za originarno sjecanje (dosjeloost) jer se u bitnom radi o identičnom setu bitnih okolnosti. Naime, zaključak suda o njezinom kvalificiranom (poštenom) posjed temelji se na istoj "derivativnoj" činjenici sklopljenog kupoprodajnog ugovora tijekom ovršnog postupka.

Dakle, tuženik u prvom redu smatra da je drugostupanjski sud odstupio od navedene prakse VSRH koja je već u dovoljnoj mjeri bila jasno primjenjiva i na ovaj predmet (čl. 385.a st. 1. al. 1. ZPP). Međutim, podredno, obzirom da se ne radi o baš potpuno identičnoj situaciji a o takvoj praksi revizijskog suda (barem po saznanju pun. tuženika) nema, tuženik smatra da bi mu reviziju trebalo dopustiti po čl. 385.a st. 2. al. 2. ZPP. Ako pak praksa revizijskog suda o postavljenom pravnom pitanju postoji i sukladna je pobijanoj odluci VTS-a, tuženik smatra da prethodno izloženi razlozi opravdavaju njezino kritičko razmatranje u okviru revizije koja bi bila dopuštena temeljem čl. 385.a st. 2. al. 3. ZPP. Naime, nedvojbeno se radi o pravnom pitanju, vezanom uz samu svrhu Ovršnog i Stečajnog zakona, koje je važno za odluku u ovom sporu ali i općenito za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Posebice je to naglašeno u konkretnom slučaju, iz perspektive društva u kontekstu

ODVJETNIK

mr. sc. Zrinko Zrilić

Zadar, Knezova Šubića Bribirskih 12

tel. 023/213-802, fax 023/224-373, mob. 098/272-420, zrinko.zrilic@gmail.com

stečajnog postupka čiji se cilj ne sastoji u favoriziranju jednog od njih (tužiteljice) već u njihovom zakonitom i jednakom položaju, uz jednaku primjenu pravila o namirenju. Apsolutno je apsurdno da jedan stečajni vjerovnik, koji je kupio nekretninu od stečajnog dužnika tijekom ovrhe koja se bez prekida nastavila u stečaj, profitira putem "dosjelosti" mimo stečaja zbog toga što je ovrha do stečaja trajala 12 godina. Svakako, osim što je ovo pravno pitanje bitno za konkretan predmet i općenito, ono je vrlo značajno i za razvoj prava u sudskoj praksi, a revizijskom sudu bi pružilo priliku zauzimanja jasnog i značajnog stava u smislu ujednačavanja sudske prakse.

Zadar, 24.04.2024. god.

Tuženik, po pun.

Prilozi:

- presuda Trgovačkog suda u Zadru br. P-120/21 od 05.05.2022. i žalba
- pobijana presuda Visokog trgovačkog suda RH br. Pž-2688/2022 od 19.03.2024.
- sudska praksa: rješenje VSRH, Rev-2402/2016 od 06.11.2019.
- sudska praksa: rješenje VSRH, Gzz-11/1994 od 26.04.1994.
- sudska praksa: presuda VSRH, Revt-139/2015 od 10.07.2019.

Trošak prijedloga:

- sastav 375 b = 750,00 EUR
- PDV 25% = 187,50 EUR
- pristojba = 180,50 EUR